



Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kibernetinių atakų atpažinimas ir apsauga

Kibernetinių atakų atpažinimas

Kaip atpažinti sukčiavimo (angl. Phishing) atakas?

Safeguarding against Phishing in the age of 4th Industrial Revolution

www.cyberphish.eu

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.



Mokymosi tikslai



Paaiškinti e. saugumo sąvoką ir aktyvaus požiūrio į kibernetinės grėsmės svarbą taikant kibernetinės higienos koncepciją.

Atpažinti ir valdyti kibernetines atakas.

Studento darbo krūvis



Paskaita	2 val.
Garso ir vaizdo medžiaga	2 val.
Panaudojimo atvejai	2 val.
Papildomi skaitiniai	4 val.
Pasiruošimas atsiskaitymui	2 val.

Turinys



Turinys



Kas yra sukčiavimo ataka?

Sukčiavimas tai socialinės inžinerijos būdas, dėl kurios žmonės ir organizacijos gali prarasti duomenis, sugadinti savo reputaciją, patirti tapatybės vagystę, prarasti pinigus ir patirti daugybę kitų nuostolių. Sukčiavimas paprastai prasideda nuo elektroninio laiško, kuriuo bandoma įgyti potencialios aukos pasitikėjimą ir įtikinti ją atlikti užpuoliko pageidaujamus veiksmus.

[Abroshan, 2021]

Sukčiavimo šaltiniai



Photo by Google

- El. laiškas
- Interneto svetainės
- Socialiniai tinklai
- Mobilusis ryšys (SMS, balsas)
- *Bet kokia bendravimo forma...*

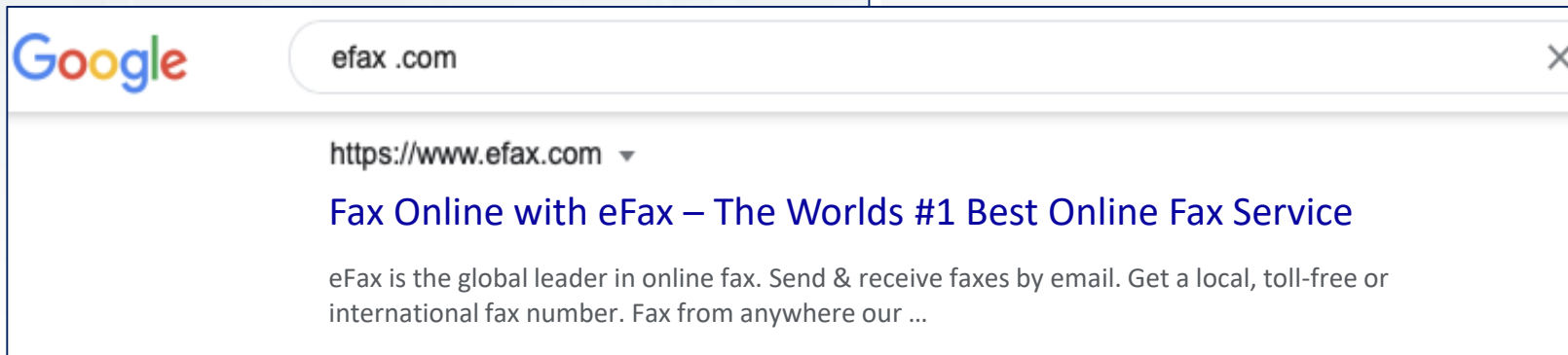
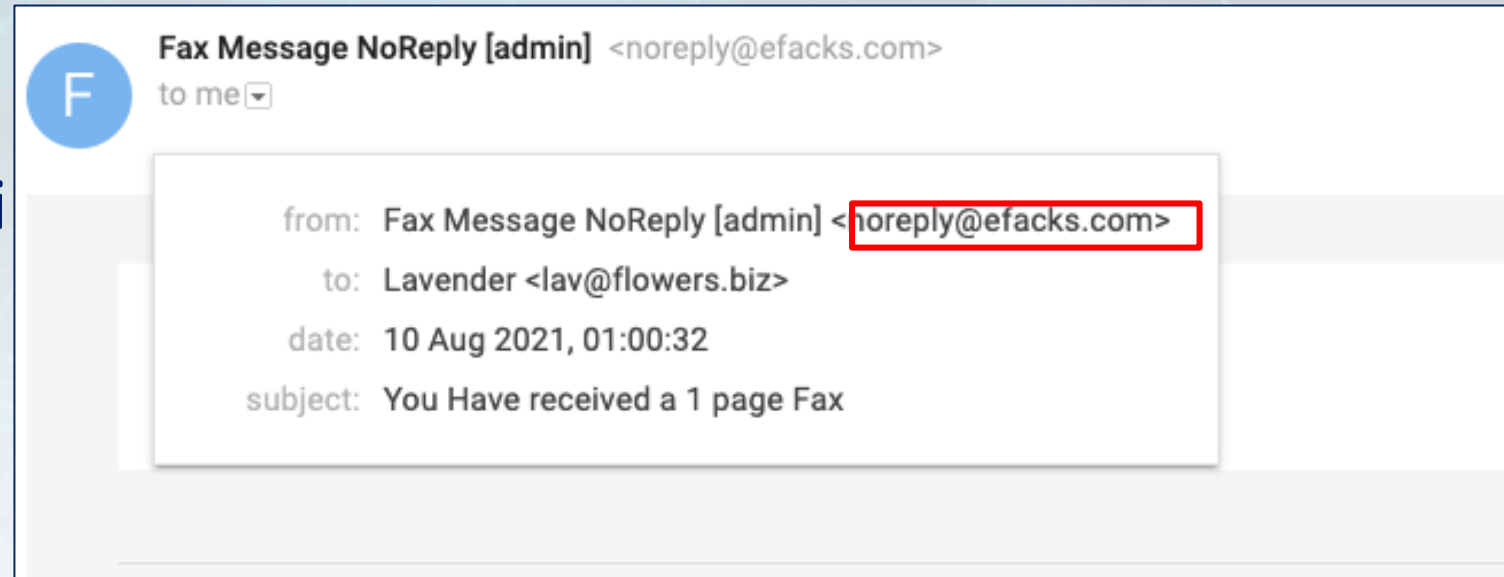
Sukčiavimo žinučių anatomija

- Žinutės šaltinis
 - *kas siunčia man žinutę?*
- Žinutės turinys
 - *apie ką rašoma žinutėje?*
- Nuorodos / Priedai
 - *j ką dar ši žinutė nurodo?*



Žinutės šaltinis

- Sukčiavimas gali suklaidinti naudojant panašaus siuntėjo el. pašto adresą.



Nuotrauka Jigsaw, Google.

Žinutės turinys

- Apgaulė per baimę, skubą, valdžią, godumą, draugystę, pagalbą ir neviltį



Žinutės tyrinys

- Apgaulė per baimę, skubą, valdžią, godumą, draugystę, pagalbą ir neviltį

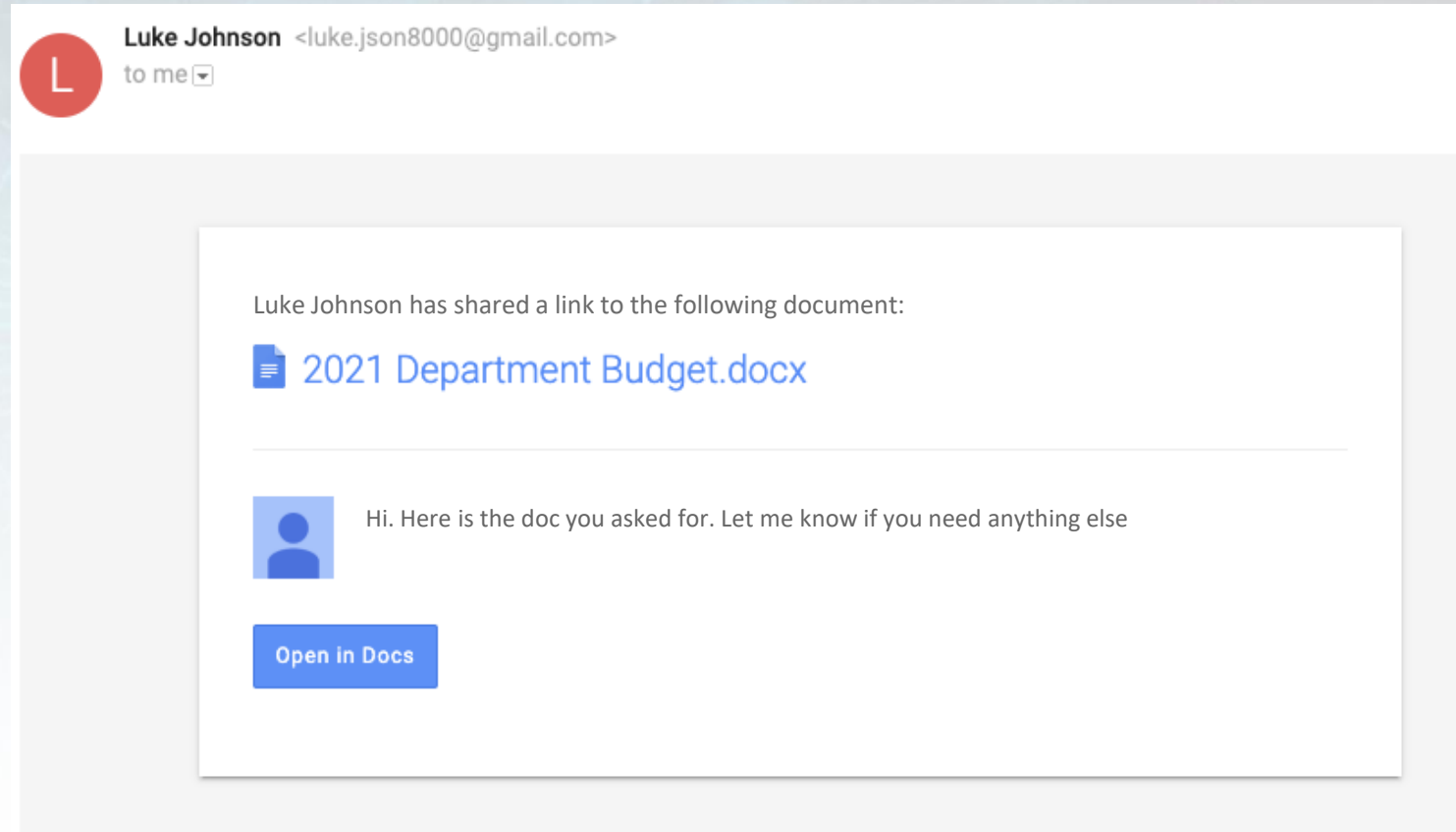
The image shows a screenshot of a phishing email interface with several red boxes highlighting key elements. Arrows point from these boxes to descriptive labels on the right.

- Sąskaita sustabdyta** (Account suspended) points to **Baimė** (Fear).
- UŽBLOKUOTAS ĮTARTINAS PRISIJUNGIMAS** (Blocked suspicious login) points to **Baimė** (Fear) and **Pagalba** (Help).
- The text block: "Mūsų saugumo komanda užblokavo įtartinus bandymus prisijungti prie jūsų internetinės paskyros." (Our security team has blocked suspicious attempts to log in to your internet account.) points to **Pagalba** (Help).
- The text block: "Primygtinai rekomenduojame iš naujo aktyvuoti paskyrą ir patikrinti savo duomenis. Jei nepatvirtinsite duomenų per 48 valandas, jūsų sąskaita (-os) gali būti uždaryta (-os) ir jūsų likutis bei visos uždirbtos palūkanos bus prarastos. Norėdami iš naujo aktyvuoti savo sąskaitą, spustelėkite toliau pateiktą saugią nuorodą." (We strongly recommend you reactivate your account and check your data. If you do not confirm your data within 48 hours, your account(s) may be closed and your balance and all earned interest will be lost. To reactivate your account, click the safe link provided below.) points to **Skubinimas + Desperacija** (Urgency + Desperation).
- AKTYVUOTI DABAR** (Activate now) points to **Skubinimas** (Urgency).

At the bottom right, there is a logo for the European Union and the text: "Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union".

Hipersaitai / Priedai

- Prieduose gali būti įvairių tipų failų, kurie gali būti kenkėjiški.
- Hipersaitai nurodo failo vietą žiniatinklyje ir gali nukreipti aukas į kenkėjiškas svetaines arba atsiųsti kenkėjiškus failus.



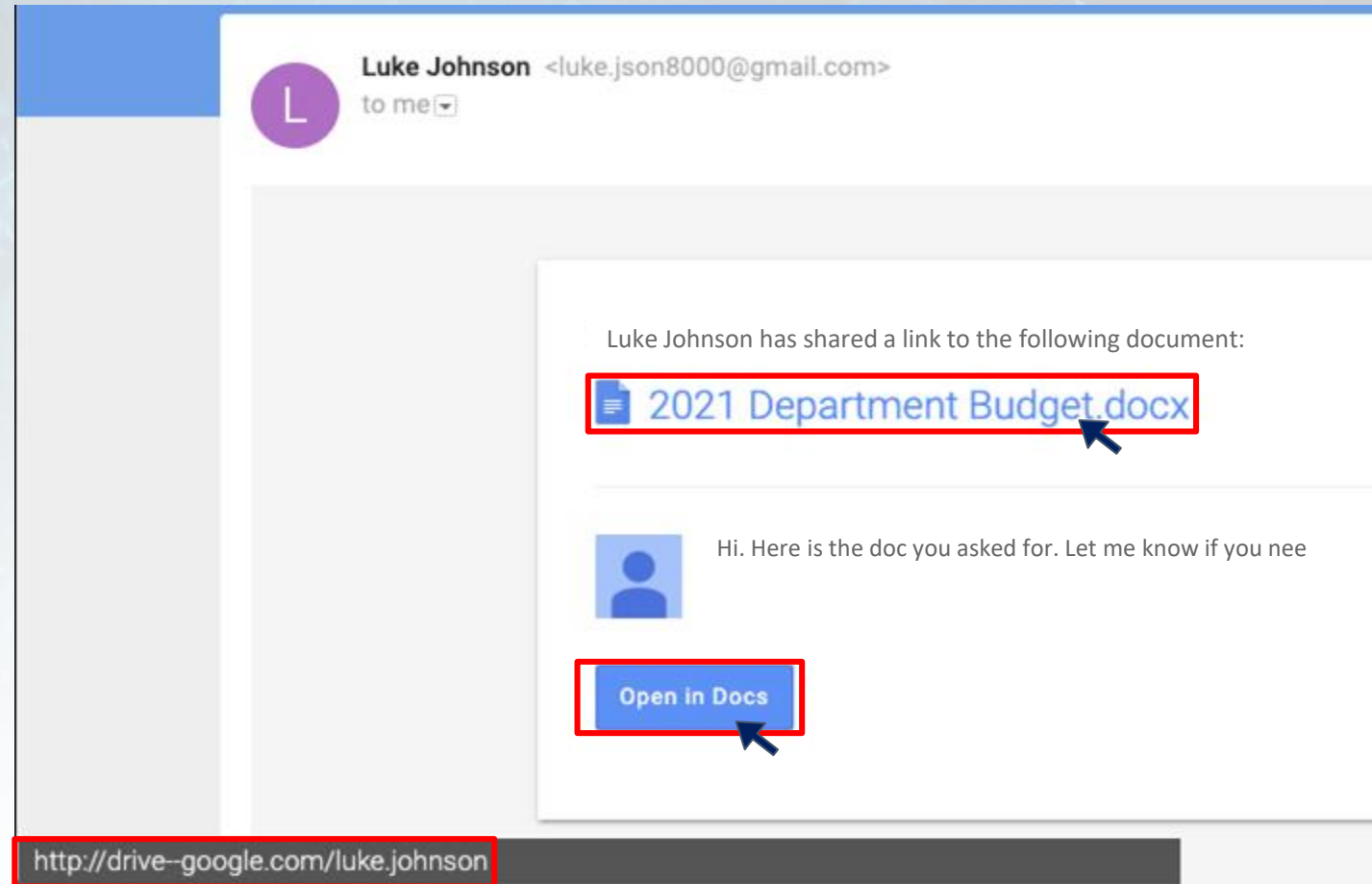
Nuotrauka Jigsaw, Google.

Hipersaitai / Priedai

- Užvedus pelės žymeklį ant šių hipersaitų, galima pamatyti jų URL.

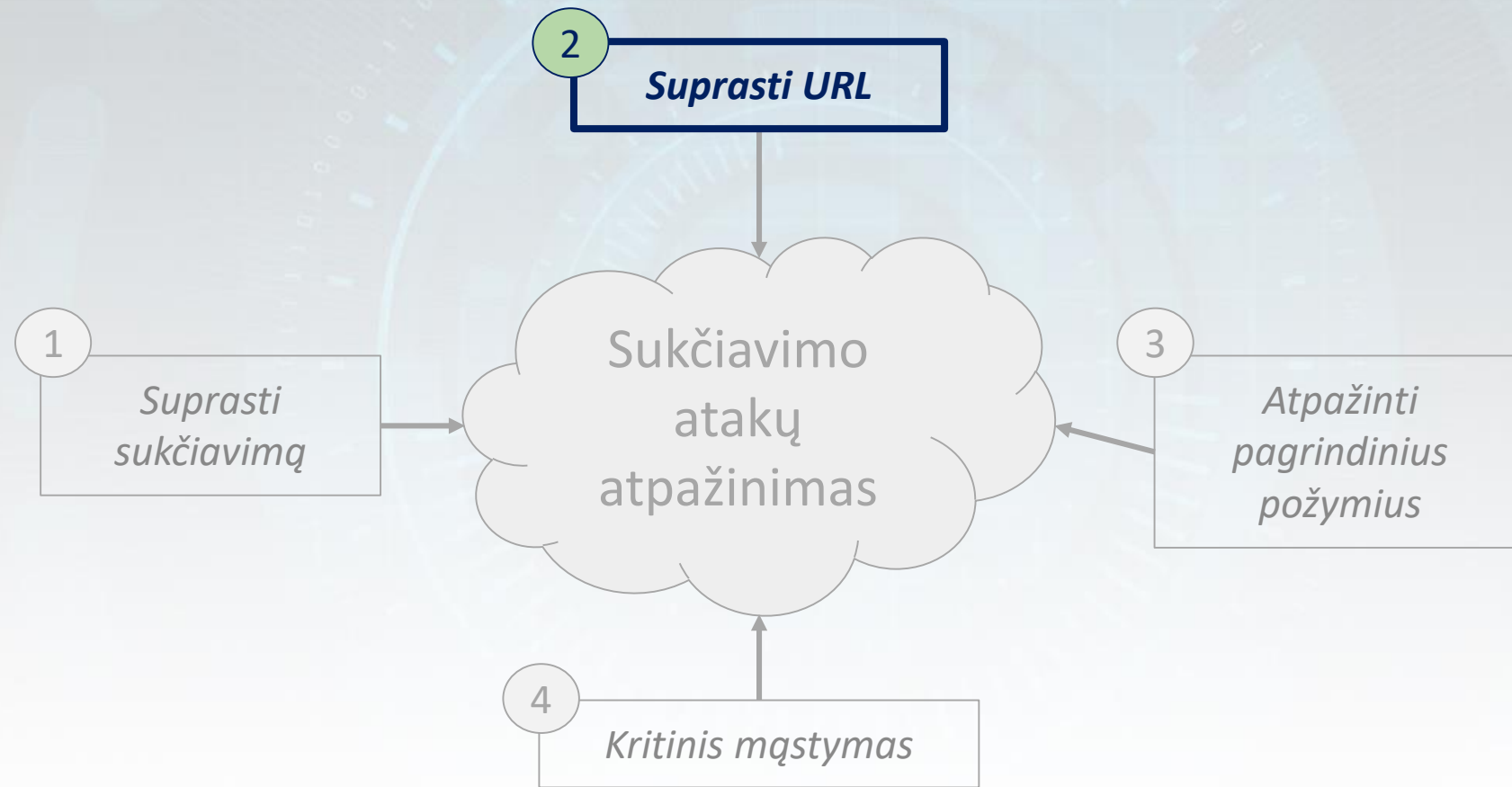
- Rodomas URL yra nesaugus „Google“ disko domeno imitavimas.

http://drive--google.com/luke.johnson



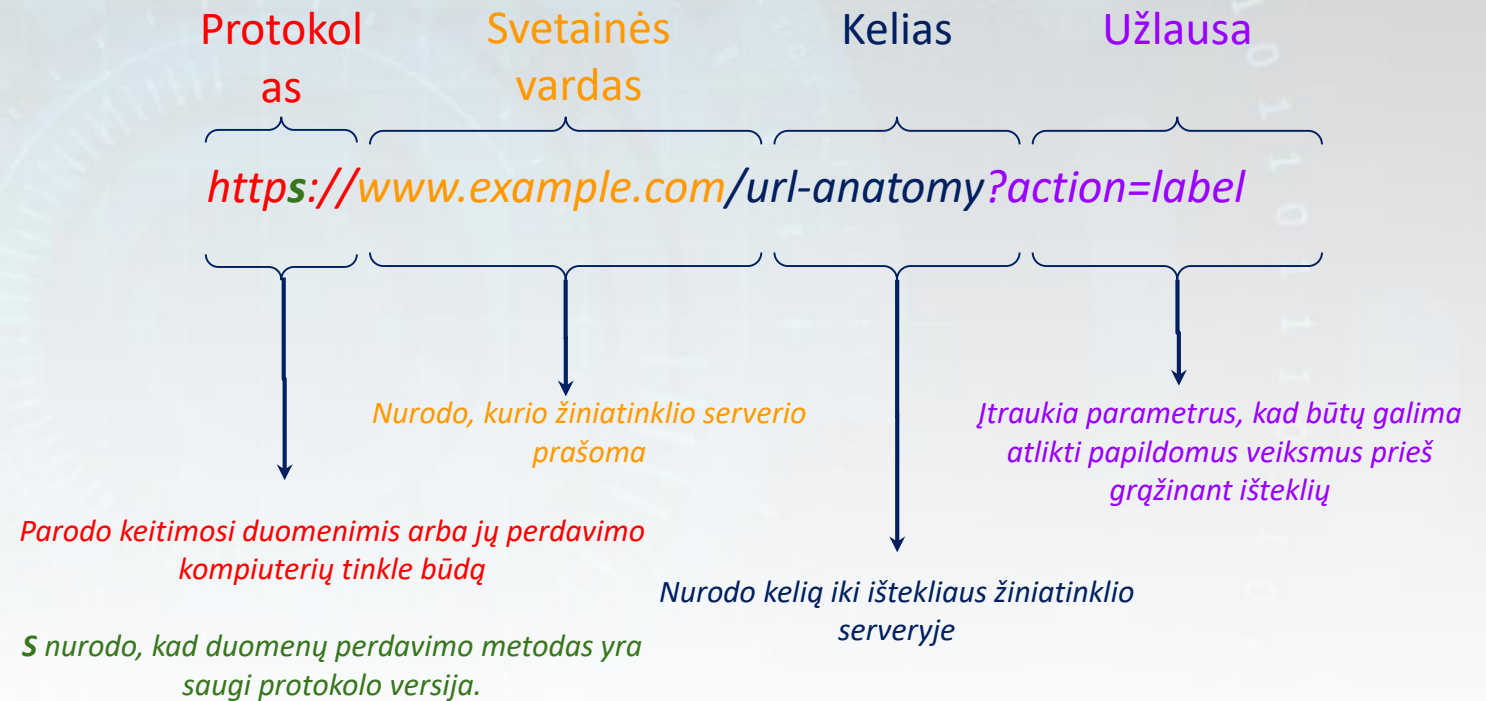
Nuotrauka Jigsaw, Google.

Turinys



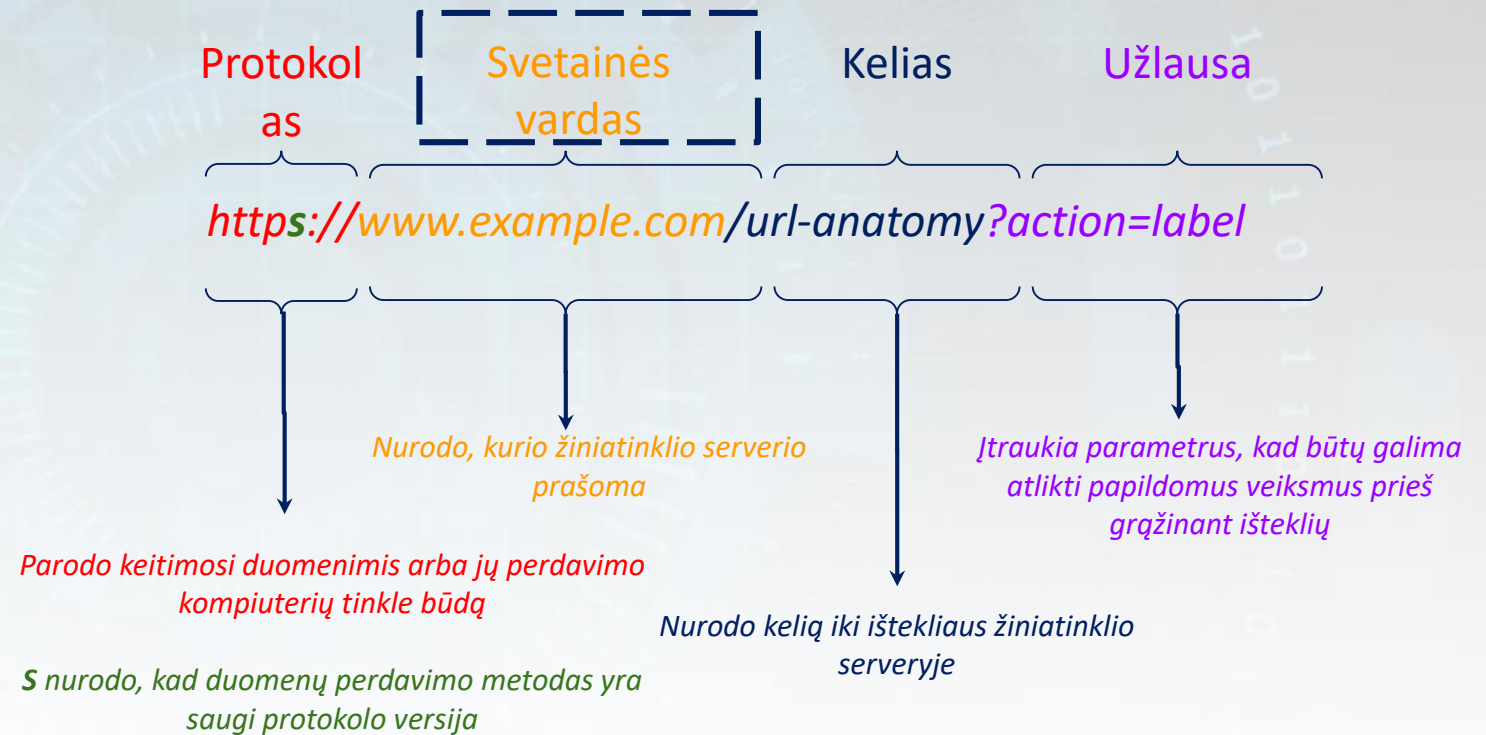
Suprasti URL

- Uniform Resource Locator (URL) yra tam tikro unikalaus ištekliaus adresas internete



Suprasti URL

- Uniform Resource Locator (URL) yra tam tikro unikalaus ištekliaus adresas internete.



Suprasti URL

- Svetainės vardas URL adrese gali turėti kelis subdomenus

Subdomeno vardas Domeno vardas

www.url-subdomain.example.com

Domenų vardus registruoja bet kurio tinklalpių serverio (angl. Web server), kuriame laikomi ištekliai, savininkai.

Subdomeno vardai yra susieti su atitinkamu domeno vardu ir nurodo ištekliaus dalį, pasiekiamą per domeno vardą.

Suprasti URL

Sukčiavimo atveju dažnai bandoma apgauti aukas naudojant URL adresus.

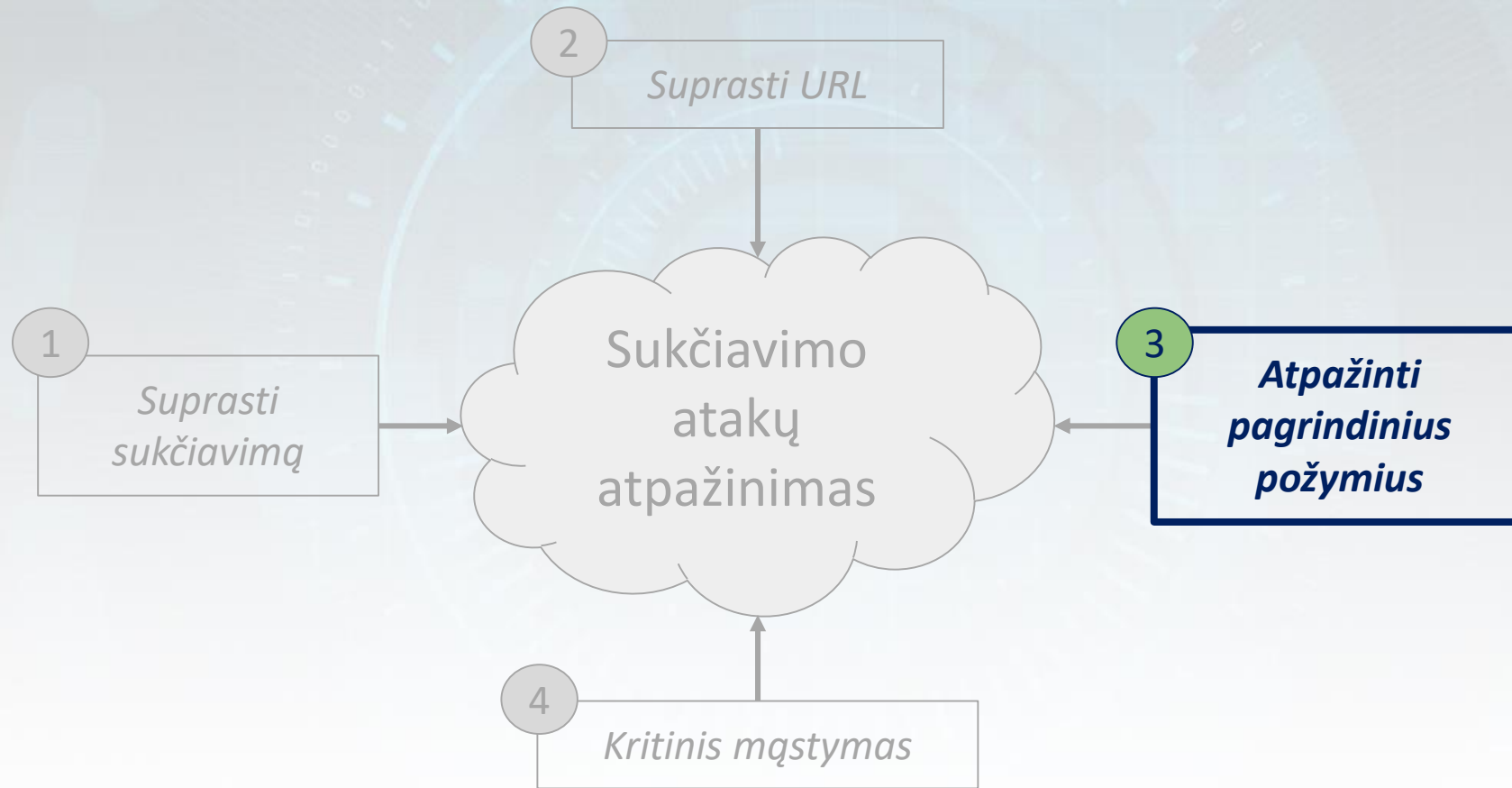
<http://amazon.com.mailru382.co/packagedelivery/2017Dk25RE3>

Protokolas	<i>http</i>
Svetainės vardas	<i>amazon.com.mailru382.co</i>
Kelias	<i>/packagedelivery/2017Dk25RE3</i>
Domeno vardas	<i>mailru382.co</i>
Subdomeno elementas 1	<i>com</i>
Subdomeno elementas 2	<i>amazon</i>

Suprasti URL

Kitos gudrybės su URL ...	Pavyzdys
URL protokole nėra saugaus protokolo indikatorius.	URL naudojama <i>http</i> vietoje <i>https</i>
Domenas akivaizdžiai panašus į gerai žinomą domeną, tačiau iš tikrųjų skiriasi.	<i>google.com</i> neteisingai parašyta kaip <i>googgle.com</i>
Sudėtingai atrodantis domeno vardas, kad suklaidintų auką, t. y. IP adresas, šešioliktainiai ar dešimtainiai simboliai, simbolis domene.	IP adresas - <i>http://20.85.220.142/telas/caixa/</i> Simboliai - <i>https://epic.app/#con@sceneworld.org</i> Skaičiai - <i>http://2130706433/evil.com</i>
URL gali apimti gerai žinomą domeno pavadinimą, tačiau jis nepriklauso teisėtam šaltiniui.	<i>“Instagram”</i> įtrauktas į <i>http://instagramsupport.it/</i>

Turinys



Pagrindinių požymių atpažinimas

- Teisėti el. pašto šaltiniai (t. y. įmonės) neprašo jūsų neskelbtinos informacijos el. paštu.



Jungtinės Tautos jums skyrė **950 000,00 \$ (devyni šimtai penkiasdešimt tūkstančių JAV dolerių)** švietimo darbuotojo stipendiją. Jungtinių Tautų valdžia nusprendė Jums pasiūlyti šią stipendiją, nes ji yra pasaulinio tikslo padėti švietimo darbuotojams ir studentams per šį Covid-19 pandemijos laikotarpį dalis.

Darnaus vystymosi tikslai (SDG) gimė 2012 m. Rio de Žaneire vykusioje Jungtinių Tautų tvaraus vystymosi konferencijoje. Tikslas buvo sukurti visuotinių tikslų rinkinį, kuris atitiktų neatidėliotinus aplinkos, politinius ir ekonominius iššūkius, su kuriais susiduria mūsų pasaulis.

JT atitinkamas biuras suteiks dotacijos lėšas, kai pateiksite šį prašymą. Sveikiname ir dėkojame už jūsų paslaugas.

Pateikite prašymą ir gausite švietimo dotacijos lėšas

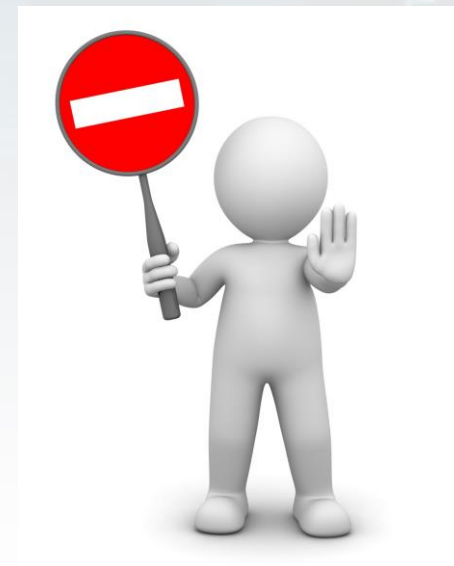
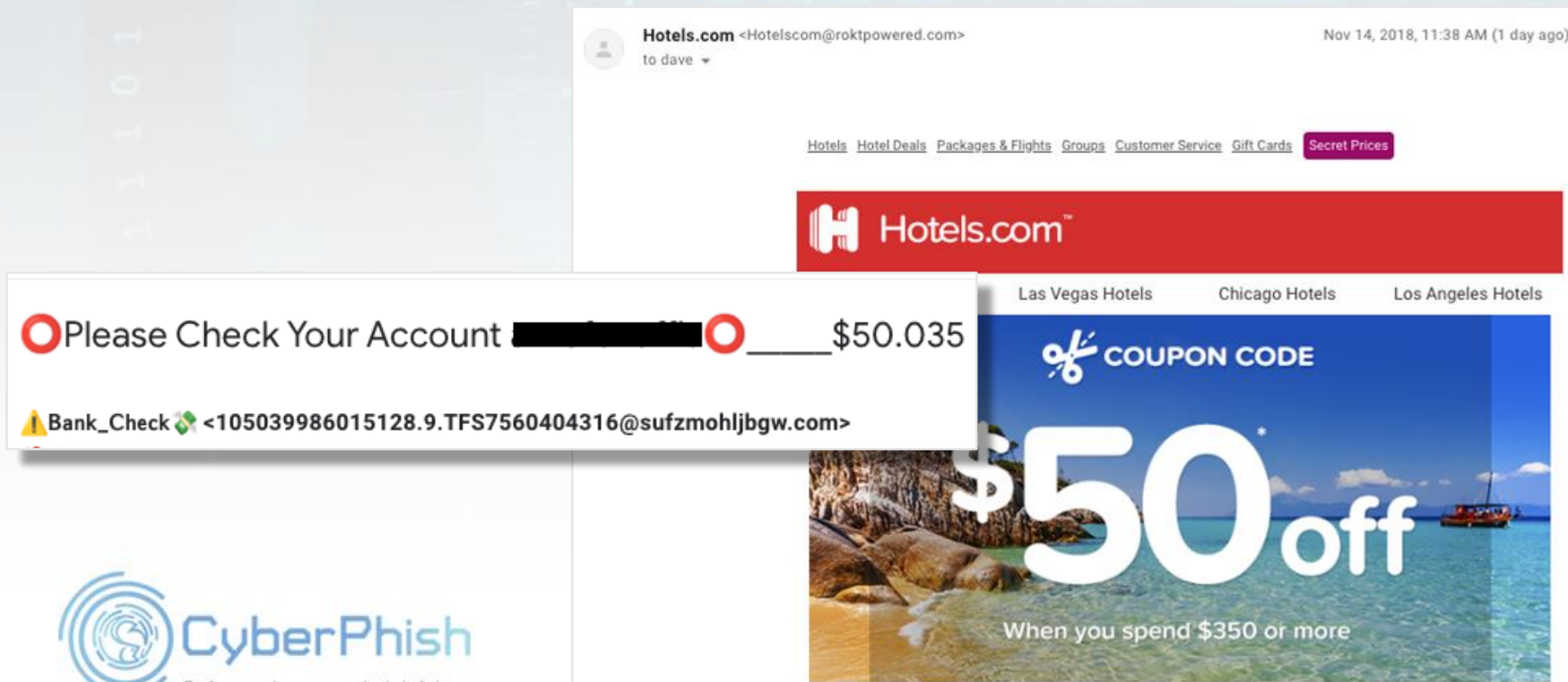
Vardas, Pavardė (privaloma)
El. paštas (ne Edu) (privaloma)
Telefono numeris (privaloma)
Gyvenamosios vietos ir darbo adresas (privaloma)

Prašymas turėtų būti siunčiamas iš jūsų asmeninio (ne edu) el. pašto.



Pagrindinių požymių atpažinimas

- Teisėti el. pašto šaltiniai paprastai neturi:
 - sudėtingų el. pašto adresų
 - el. pašto adresų, el. pašto domeno arba el. pašto siuntėjo vardo neatitikimo



Pagrindinių požymių atpažinimas

- Teisėti el. pašto šaltiniai paprastai kreipiasi į jus vardu

Nuo: No Reply <sarahrk@unm.edu>

Išsiųsta: Monday, June 8, 2020 9:03 AM

Tema: Pastaba

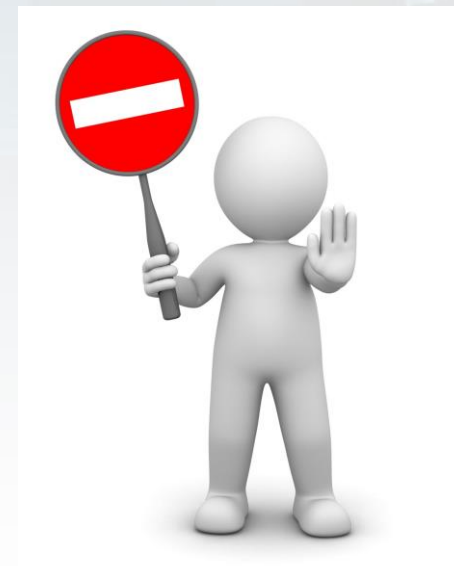
Nauji pranešimai yra laikomos laikinajame aplanke dėl sinchronizavimo klaidos.

Norėdami pasiekti laukiančius pranešimus ir pasirinkti, ką su jais daryti, vadovaukitės toliau pateikta nuoroda.

http://www.cs.stanford.edu/msg_panel/

© 2020 cs.stanford.edu

Nuotrauka Stanford Edu.



Pagrindinių požymių atpažinimas

- Teisėti el. pašto šaltiniai neturi rašybos ir gramatikos problemų

From: noreply@stanford.edu <noreply@stanford.edu>
Sent: Monday, May 11, 2020 10:59 AM
Subject: stanford.edu De pasaulinės Covid-19 epidemijos mes tikriname visus musu el. pašto paskyros naudotojus musu serveryje.

Mail.stanford.edu Notification

De pasaulinės Covid-19 epidemijos mes tikriname visus musu el. pašto paskyros naudotojus musu serveryje.

jusu paskyra turi būti patvirtinta ir nedelsiant apsaugota pas mus, atsisiunte pridėdama patvirtinimo programa mail.stanford.edu ir patvirtinkite savo el. pašto paskyra, kad paskyra nebutu išjungta musu serveryje. **atkreipkite dėmesį, kad jei neatsisiusite musu pridėamos programos ir nepatvirtinsite paskyros pas mus, jusu paskyra bus automatiškai laikoma paveikta Covid-19 epidemijos ir jusu paskyra bus išjungta iš karto po musu sistemos patvirtinimo.**

Email INC www.stanford.edu
© 2020 Security Email Verification All Rights Reserved.

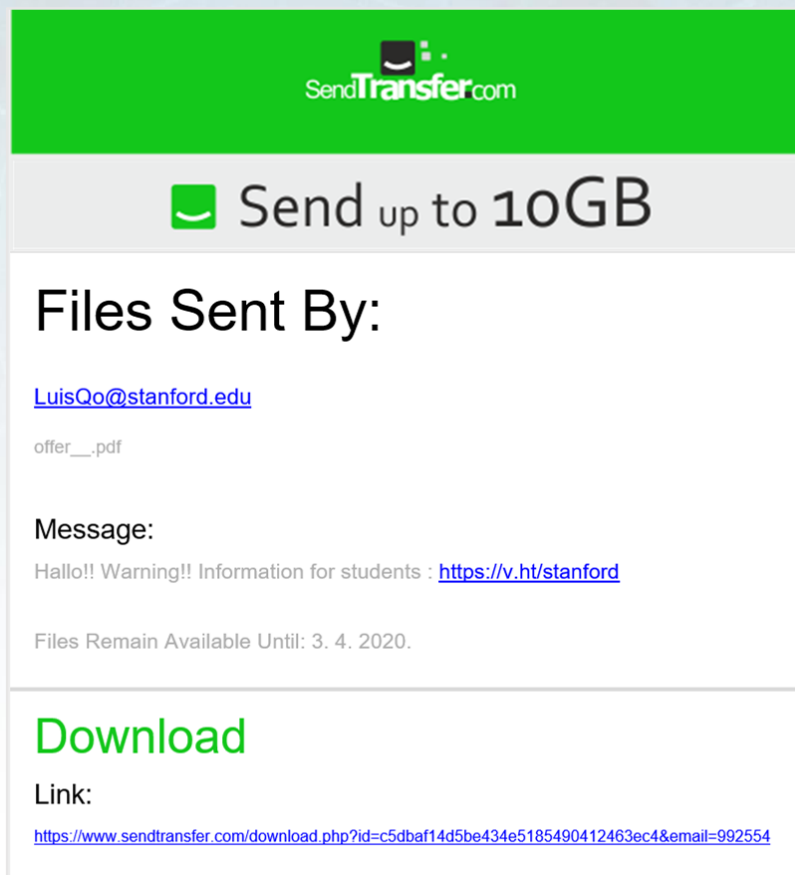


Pagrindinių požymių atpažinimas

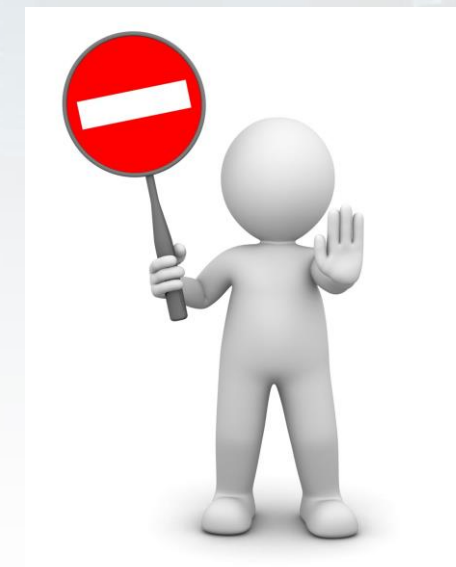
- Teisėti el. pašto šaltiniai nesiunčia nepageidaujamų priedų



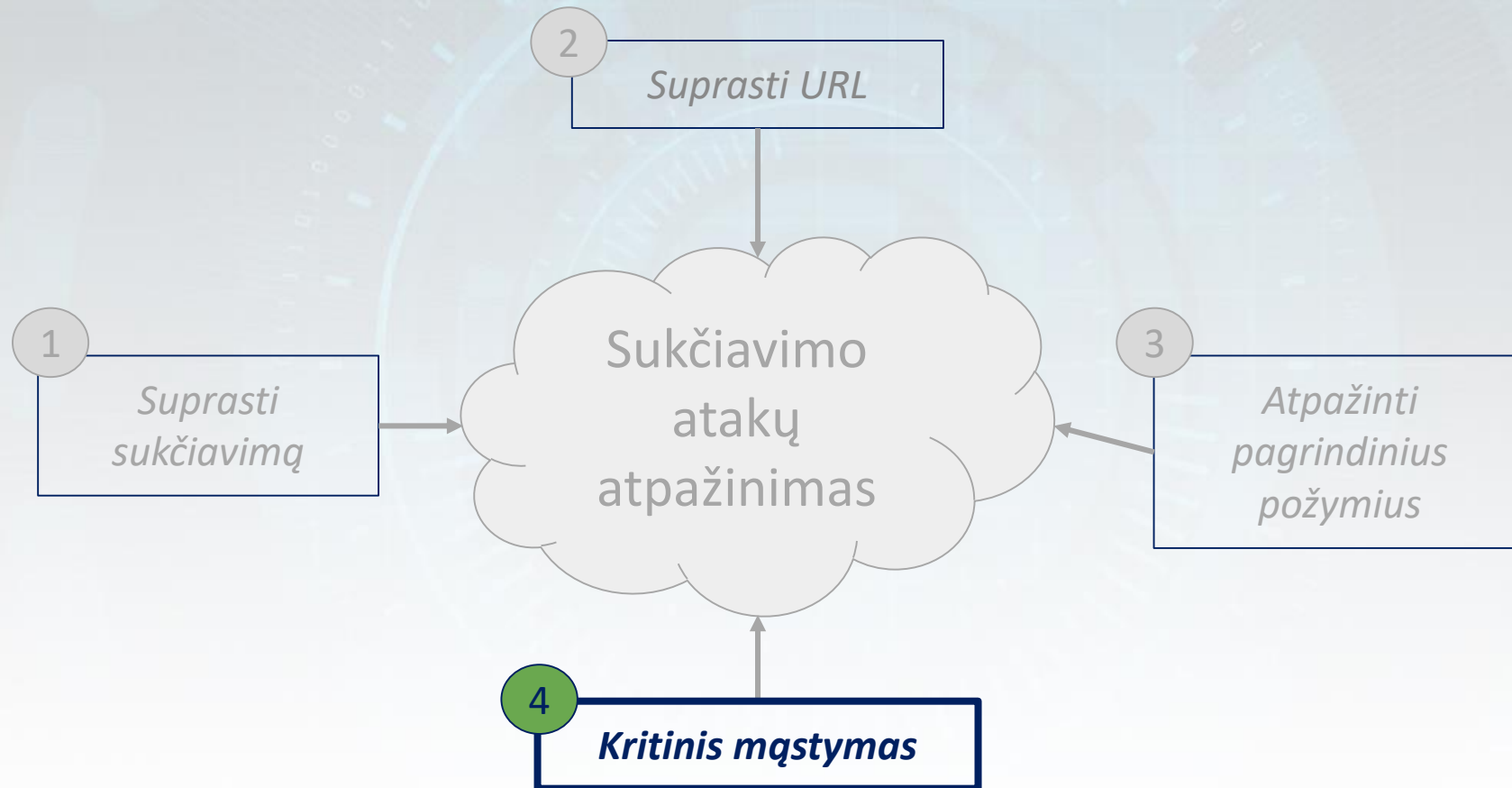
Nuotrauka Sonicwall Phishing Test



Nuotrauka Stanford Edu.



Turinys



Kritinis mąstymas

Sukčiavimo (angl. phishing) aptikimas apima apgaulės aptikimą.



Prieš imdamiesi veiksmų skirkite daugiau laiko pranešimų peržiūrai



Patikrinimas vietoje: Ar žinutėje tikrinami visi pagrindiniai požymiai?



Kritinis mąstymas

- Būkite ypač atsargūs, jei nesate tikri, kad pažįstate siuntėją.

Prisimeni TK iš mokyklos?

- Apsimestinis žinomumas gali sukelti pakankamą pasitikėjimą, kad galėtumėte spustelėti kenkėjiškus URL adresus.

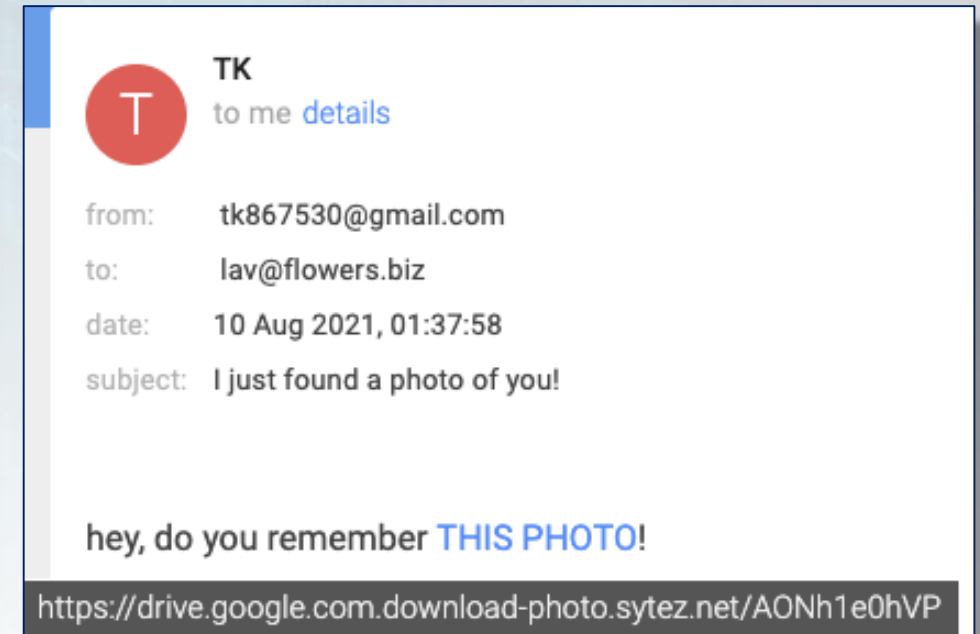
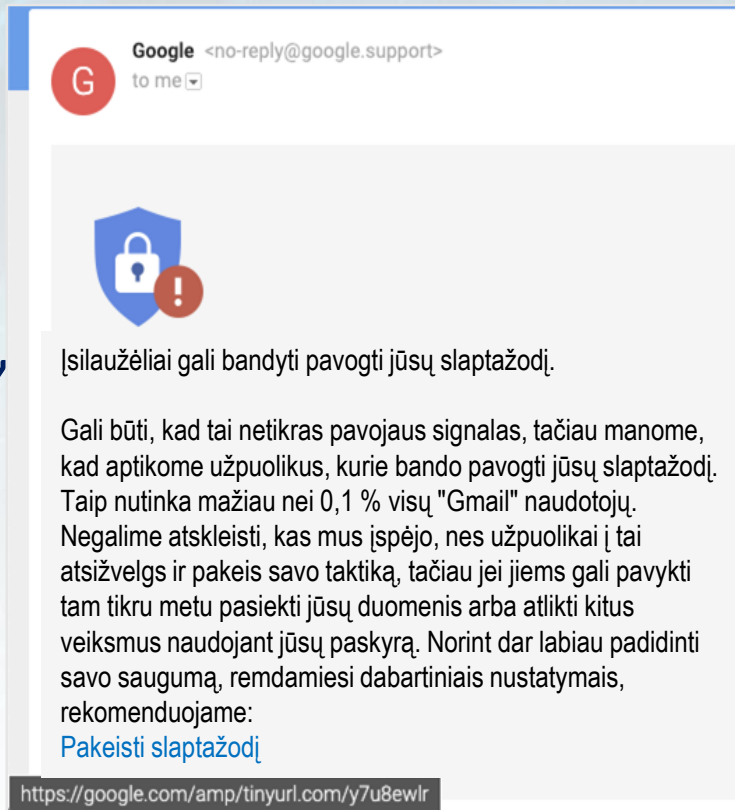


Photo by Jigsaw, Google.

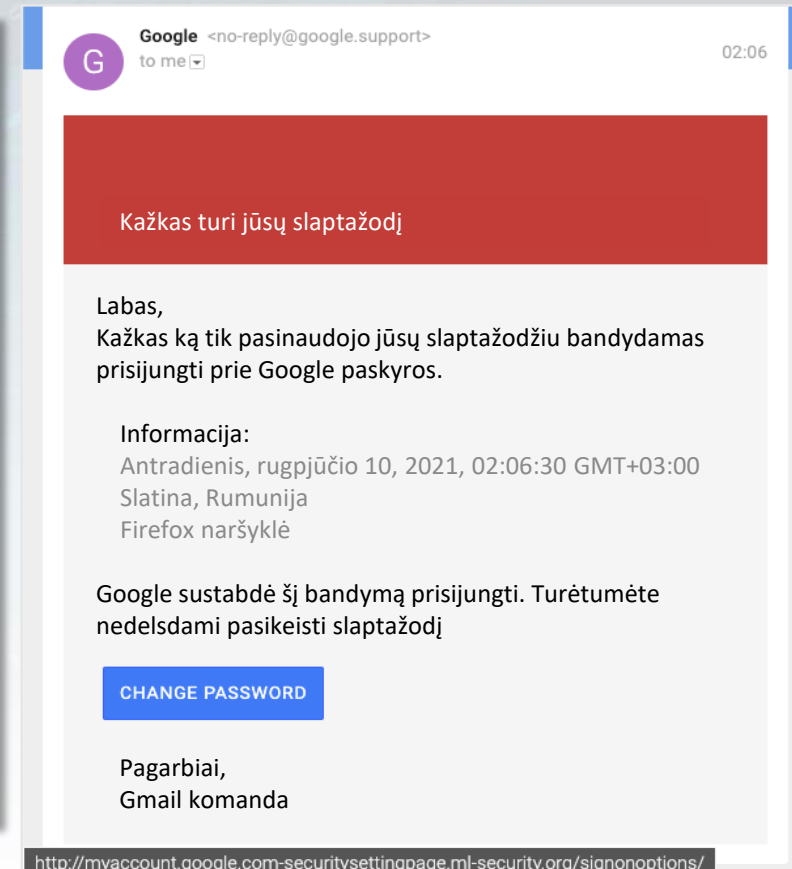
Be to, tikrasis domeno vardas yra „**sytez.net**“, ne „Google drive“.

Kritinis mąstymas

- Atidžiau žiūrėkite į el. laiškus, kuriuose prašoma imtis skubių veiksmų

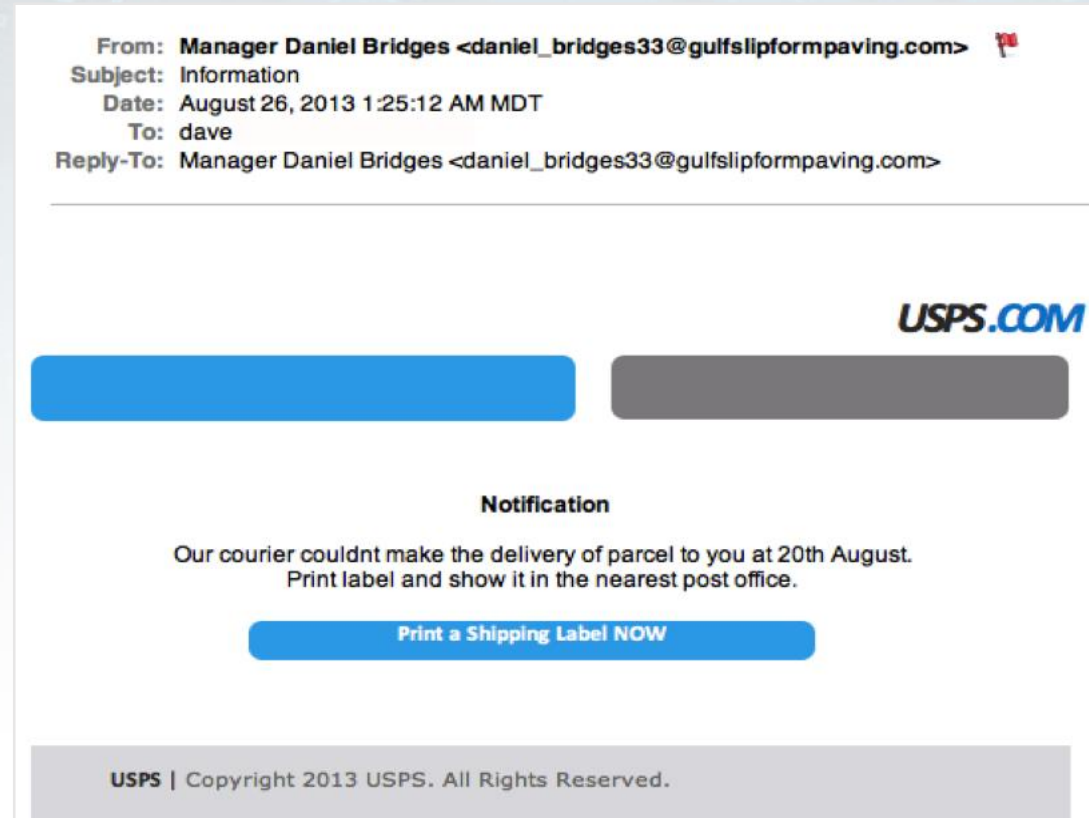


Nuotrauka Jigsaw, Google.



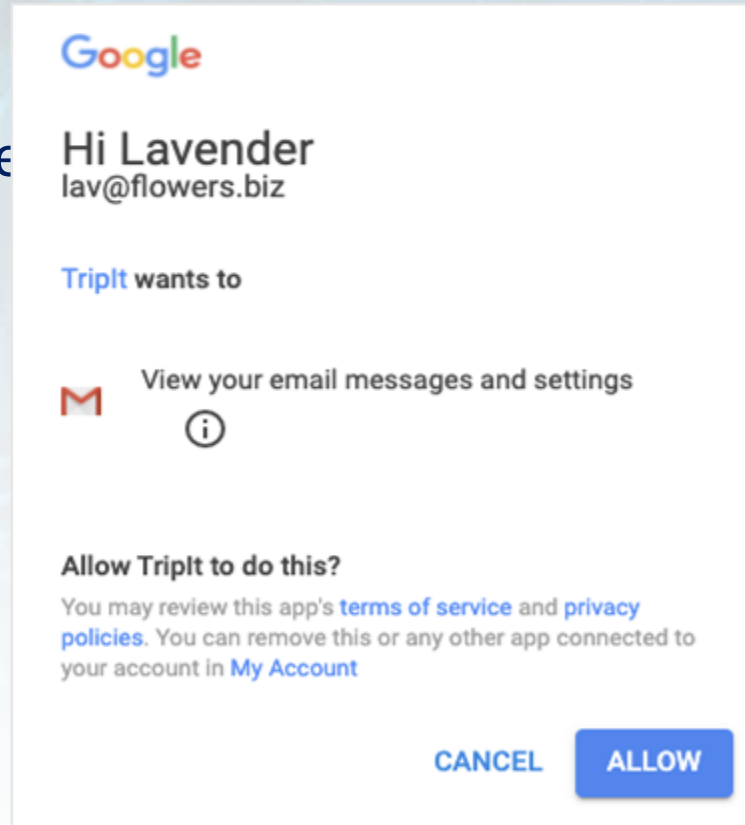
Kritinis mąstymas

- Atkreipkite dėmesį į el. laiškus, kuriuose raginama pereiti į išorinę svetainę. Užvedus pelės žymeklį ne tik ant akivaizdžių nuorodų, bet ir ant viso el. laiško rėmo, gali būti rodomas paslėptas URL adresas.

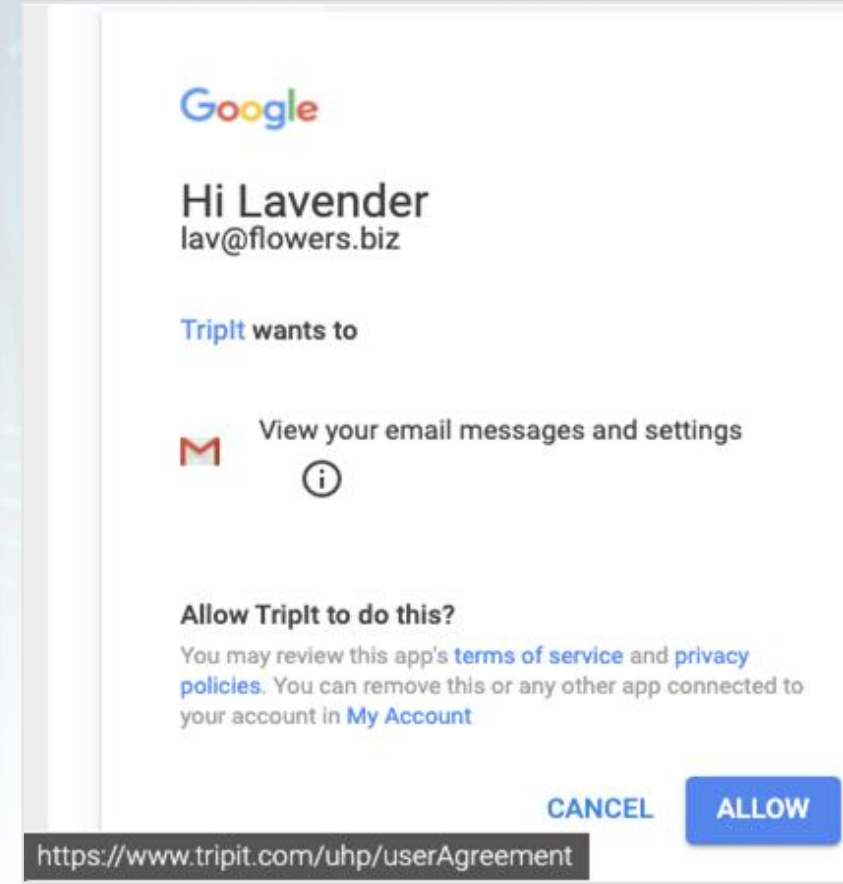


Kritinis mąstymas

- Prieš suteikdami prieigą prie paskyros užklaudas patikrinkite, ar pasitikite programėlių kūrėjais

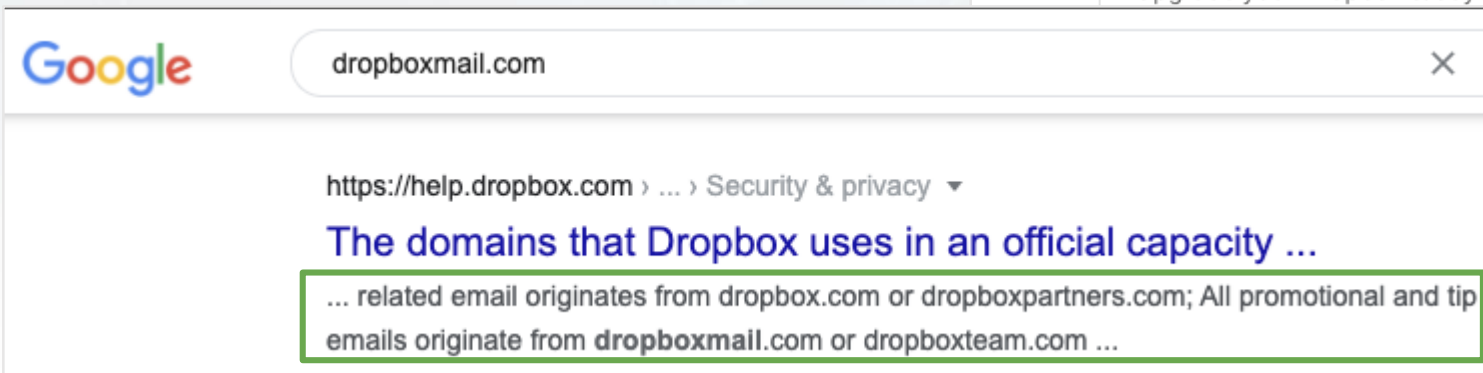
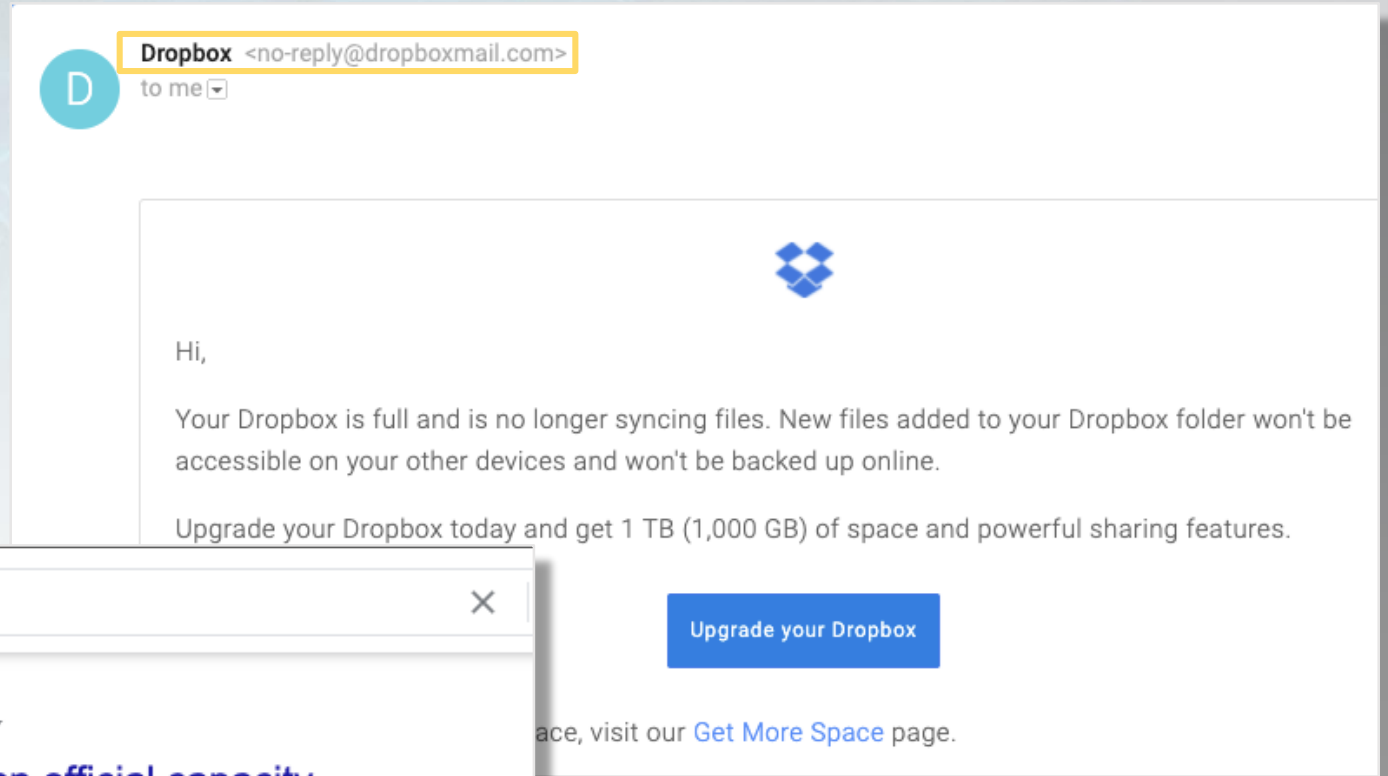


Nuotrauka Jigsaw, Google.



Kritinis mąstymas

- Jei nesate tikri dėl domeno, daugiau informacijos galite rasti naudodamiesi paieškos sistema.



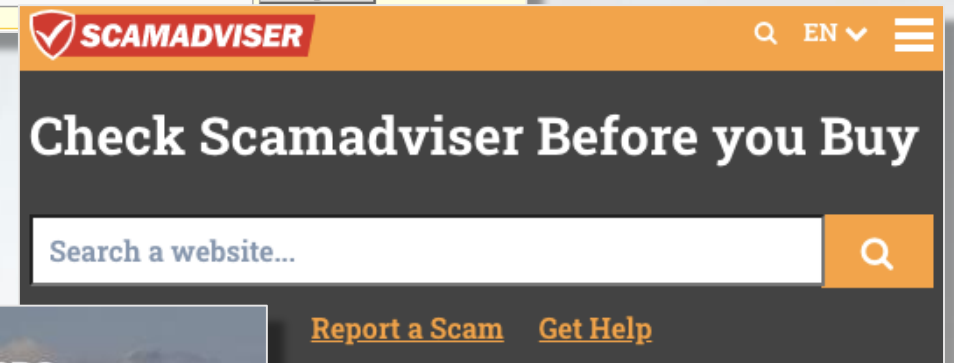
Nuotrauka Jigsaw, Google.

Kritinis mąstymas

- Jei nesate tikri dėl URL adreso, yra nemokamų internetinių įrankių, skirtų ieškoti galimai apgaulingų URL adresų.

Pavyzdžiai:

- [PhishTank](#)
- [CheckPhish](#)
- [IsItPhishing](#)
- [MalwareURL](#)
- [ScamAdviser](#)



Santrauka



Užduotis

Ar galite atpažinti, kurie iš toliau pateiktų URL adresų yra sukčiavimo adresai?

<http://drive--google.com>

<https://yahoomailservlce.weebly.com/>

<https://amacon-bldr.ga/>

<https://support.google.com/faqs/answer/10122684>

<páypal.com>

<https://storage.googleapis.com/random1992/redirectgffd.html#rd/jOp8EI39NGje0739co9>

<https://dropboxmail.com>



Užduotis



Aptarkite kitus, šioje paskaitoje nepaminėtus, pagrindinius požymius (angl. red flags), su kuriais susidūrėte realiame gyvenime arba kuriuos atpažinote iš pateiktų sukčiavimo pavyzdžių.

Užduotis



Eikite į **PhishTank** ir pasirinkite sukčiavimo analizės pavyzdį iš neseniai pateiktų duomenų („Recent submissions“).

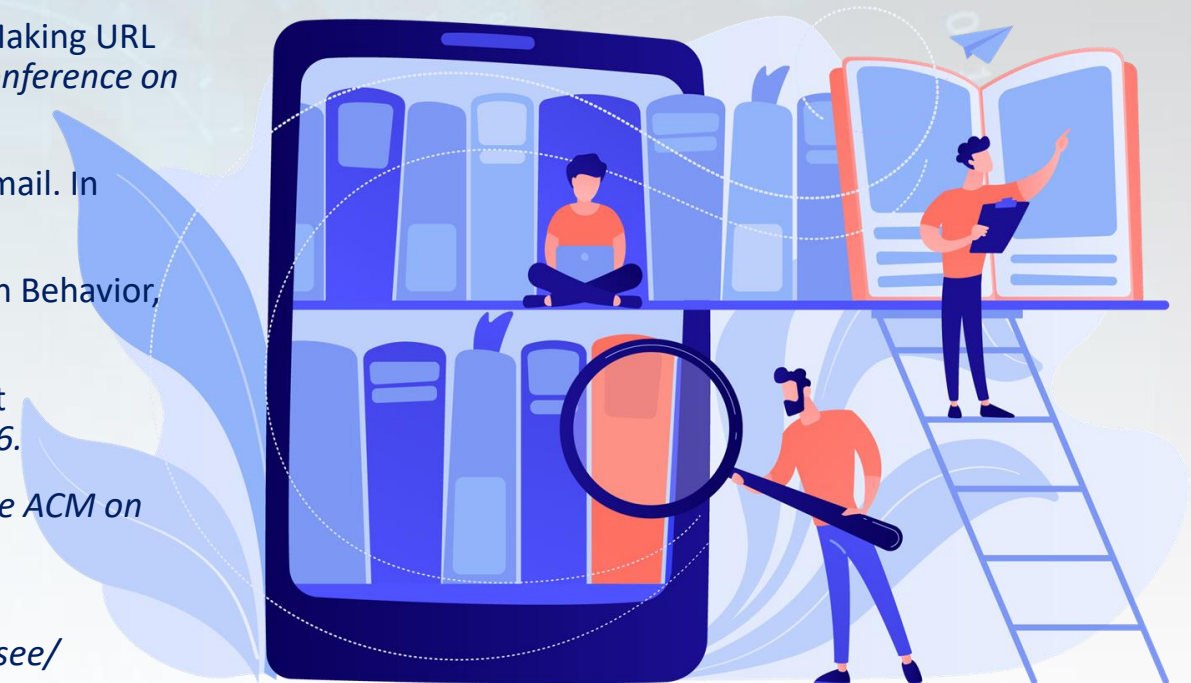
- *Ar galite pasakyti, ar tai sukčiavimo atvejis, ar ne?*
- *Kokie buvo sukčiavimo požymiai?*
- *Spustelėkite „view technical details“ (peržiūrėti techninę informaciją). Ko galite iš jo pasimokyti?*

<https://phishtank.org>

Medžiaga, naudota rengiant šią paskaitą

Papildomi skaitiniai

- **Rupa, D.C.C., Srivastava, G., Bhattacharya, S., Reddy, P., Gadekallu, T.R.R.** (2021, August). A machine learning driven threat intelligence system for malicious url detection. In: *The 16th International Conference on Availability, Reliability and Security. ARES 2021*, Article 154, 1–7. <https://doi.org/10.1145/3465481.3470029>
- **Althobaiti, K., Meng, N., & Vaniea, K.** (2021, May). I Don't Need an Expert! Making URL Phishing Features Human Comprehensible. In *Proceedings of the 2021 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems* (pp. 1-17).
- **Drake, C. E., Oliver, J. J., & Koontz, E. J.** (2004, July). Anatomy of a Phishing Email. In CEAS.
- **Abroshan H.:** Root Causes of Falling Victim to Phishing – The Effects of Human Behavior, Emotions, and Demographics., *PhD thesis*, Ghent University, 2021
- **Alkhalil, Z., Hewage, C., Nawaf, L., & Khan, I.** (2021). Phishing Attacks: Recent Comprehensive Study and a New Anatomy. *Frontiers in Computer Science*, 3, 6.
- **Wash, R.** (2020). How experts detect phishing scam emails. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 4 (CSCW2), 1-28.
- **SavvySecurity** (2021). 10 Phishing Email Examples You Need to See. <https://cheapsslsecurity.com/blog/10-phishing-email-examples-you-need-to-see/>
- **Ellis, D.** 7 Ways to Recognize a Phishing Email: Email Phishing Examples. <https://www.securitymetrics.com/blog/7-ways-recognize-phishing-email>



Trumpi vaizdo įrašai

- Sukčiavimo el. laiškų anatomija
 - <https://youtu.be/3gpOM9c6mmA>
- Sukčiavimo atakos paaiškinimai
 - <https://youtu.be/Y7zNIEMDmI4>
 - <https://youtu.be/gqhPkeXMeh0>
- Kaip atpažinti ir apsisaugoti nuo sukčiavimo
 - https://youtu.be/R12_y2BhKbE



Dėkojame!

